Raadsvoorstel

Commissievergadering	**:**	Ruimte
Titel	:	Bindend adviesrecht raad bij een bopa
Onderwerp	:	Bindend adviesrecht raad bij een bopa
Portefeuillehouder/Teamleider	:	Gerben But en Jelke Nijboer/Walter Buijs
Extern zaak ID (zaakcode)	:	Z2024-00002265

Datum collegevergadering
10 december 2024

Voorgesteld besluit
1. Voor conceptverzoeken en aanvragen omgevingsvergunningen voor de buitenplanse omgevingsplan activiteit (bopa), waarbij het bindend adviesrecht van toepassing is, de processen zoals beschreven in de Procesnotitie adviesrecht raad bopa OWO-gemeenten (bijlage 1) vast te stellen.
2. Als aanvulling op het besluit van 23 november 2021, “Verzamelbesluit bevoegdheden omgevingswet bindend adviesrecht verplichte participatie delegatie”, het adviesrecht ook van toepassing te verklaren voor conceptverzoeken (vooroverleg voor bopa).

Openbaar
Ja, passief via openbaar verslag

Inleiding
Met de komst van de Omgevingswet blijft de rolverdeling tussen de gemeenteraad en het college van B&W in essentie onveranderd. De raad houdt de kaderstellende en controlerende rol en het college zorgt voor de uitvoering. In de omgevingsvisie en het omgevingsplan legt u de doelen vast en stuurt op de realisatie daarvan. Het college beslist over initiatieven waarvoor een vergunning vereist is en die passen binnen het omgevingsplan, dan wel in geval van een buitenplanse omgevingsplan activiteit (bopa).

Initiatieven in strijd met het omgevingsplan
Onder de Omgevingswet bestaat het tijdelijk omgevingsplan onder meer uit de huidige bestemmingsplannen. Dit betekent dat de bestemmingsplannen nog steeds het juridische toetsingskader zijn voor alle initiatieven. Initiatieven die niet passen in het (tijdelijke) omgevingsplan kunnen mogelijk worden gemaakt door het omgevingsplan te wijzigen of door een omgevingsvergunning, waarbij wordt afgeweken van het omgevingsplan met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit (bopa).

De rol van de gemeenteraad bij de aanvragen voor een bopa
Onder de Omgevingswet vervalt het instrument van de verklaring van geen bedenkingen. In plaats daarvan is het bindend adviesrecht voor de raad geïntroduceerd. De raad heeft op 23 november 2021 de lijst met categorieën van gevallen vastgesteld waarop het bindend adviesrecht van toepassing is.

De Procesnotitie bindend adviesrecht raad bopa OWO-gemeenten
Het nu voorliggende voorstel ziet toe op de procesmatige uitvoering van het adviesrecht. Samengevat stelt de ‘Procesnotitie bindend adviesrecht raad bopa OWO-gemeenten' (bijlage 1) (hierna: procesnotitie) dat zoveel mogelijk initiatieven in een vroeg stadium, tijdens de conceptverzoekfase, voor een pre advies worden voorgelegd aan de raad. Tijdens de formele procedure zal de raad gevraagd worden om het formele bindend advies te geven. Een initiatiefnemer is wettelijk gezien vrij om een formele aanvraag in te dienen zonder is de conceptverzoekfase te doorlopen. Ook dit scenario is uitgewerkt in de procesnotitie.

Argumenten

1.1 Met invoering van een conceptverzoek met pre advies is de raad vroegtijdig op de hoogte van de lopende initiatieven en heeft de initiatiefnemer vooraf meer duidelijkheid over de haalbaarheid van het initiatief

De Omgevingswet gaat uit van de gedachte dat initiatieven in een vroeg stadium bekend worden gemaakt bij het bevoegd gezag. Bij een bopa is het voor zowel initiatiefnemers als de gemeente van belang om hierover in een vroeg stadium met elkaar in gesprek te gaan. De initiatiefnemer weet dan in een vroeg stadium of zijn initiatief kans van slagen heeft en de gemeente weet welke ontwikkelingen eraan komen.

1.2 Door het inzetten van een conceptverzoek met pre advies is het mogelijk om vergunningen binnen de wettelijke termijn af te handelen en blijft de vergadercyclus in tact

Aan een conceptverzoek zijn geen wettelijke termijnen verbonden. Dit geeft zowel de initiatiefnemer als de gemeente ruimte om met elkaar in overleg te treden. De Omgevingswet heeft als doel om op korte termijn met de initiatiefnemer tot een goed plan te komen (Ja, mits principe). Wanneer het bindend adviesrecht van toepassing is op een initiatief dan zal in de fase van het conceptverzoek binnen de bestaande raadscyclus de raad om een pre advies gevraagd worden. Dit advies wordt meegenomen in de beslissing op het conceptverzoek. Daarna kan de initiatiefnemer de formele aanvraag omgevingsvergunning indienen. Het college kan dan binnen de gestelde 14 weken de gevraagde vergunning verlenen, omdat de beoordeling en afweging van de gevraagde vergunning tijdens de conceptverzoekfase heeft plaatsgevonden. Hierin is het van belang dat de raad zich committeert aan het gegeven pre advies (zie procesnotie voor uitgebreidere uitleg).

1.3 Door de beslistermijn te verlengen tot 14 weken, is er meer ruimte in de procedure

De beslistermijn van 8 weken kan eenmalig met 6 weken worden verlengd. Dit geeft het college meer ruimte om de gevraagde vergunning te beoordelen en de raad meer ruimte om een advies uit te brengen. Hierdoor kan de bestaande raadscyclus in nagenoeg alle gevallen in stand blijven.

1.4 Door goed overleg met griffie wordt het behalen van de wettelijke termijnen zo goed mogelijk gewaarborgd

Het uitgangspunt van de Omgevingswet is dat de beslistermijn voor een bopa 8 weken is. Dit mag eenmalig met 6 weken worden verlengd. In die 14 weken moet het college een besluit nemen op de aanvraag met daarin verwerkt het advies van de raad, wanneer dat van toepassing is. Om binnen 14 weken te kunnen beslissen op een aanvraag bopa waarbij het adviesrecht van toepassing is zijn de processtappen beschreven in de procesnotitie. Goed overleg met de griffie is daarin essentieel. Een aanvraag kan namelijk op elk moment van de vergadercyclus worden ingediend, ook in de recesperiodes. Dit kan betekenen dat de aanlevertermijnen voor de raad verkort kunnen worden. Ook kan het betekenen dat extra agendapunten toegevoegd moeten worden met een korte voorbereidingstijd. Of er moet een extra vergadering gepland worden. De griffie bepaalt welke oplossing passend is.

2.1 Aanvulling op “Verzamelbesluit bevoegdheden omgevingswet bindend adviesrecht verplichte participatie delegatie” nodig

In de fase van een conceptverzoek is de formele aanvraag omgevingsvergunning nog niet ingediend. Het conceptverzoek valt daarom niet onder het “Verzamelbesluit bevoegdheden omgevingswet bindend adviesrecht verplichte participatie delegatie”. Gezien de hiervoor genoemde voordelen (argumenten 1.1 en 1.2) wordt voorgesteld om het adviesrecht van de raad van toepassing te verklaren voor het conceptverzoek.

Kanttekeningen

1.1 Beslistermijnen van de formele aanvragen om omgevingsvergunning zijn te kort voor een goede inhoudelijke beoordeling

Zowel de uitgewerkte 8 weken procedure als de 14 weken procedure zijn in essentie te krap om een goede inhoudelijke afweging te kunnen maken. Ook wordt de werkdruk voor de organisatie en de raad hierdoor hoger. Door gebruik te maken van het conceptverzoek wordt het mogelijk om een initiatief goed te beoordelen en eventuele aanpassingen te doen. Bovendien lukt het dan om, na indiening van de formele aanvraag om omgevingsvergunning, binnen de 14 weken een besluit te nemen.

1.2 Alternatief: de raad kan een specifieke commissie voor de bopa instellen

De raad kan er voor kiezen om een speciale commissie voor de bopa in te stellen. In dat geval adviseert deze commissie namens de gehele gemeenteraad over de bopa. Ook voor deze commissie geldt dat het vaker dan eens per maand moet vergaderen. Doordat deze commissie specifiek voor de bopa is ingesteld, zal het inplannen van de vergaderingen makkelijker verlopen. Het voordeel hiervan is dat alleen de commissieleden extra moeten vergaderen, maar de rest van de raad niet. Het nadeel is dat de raad nog altijd bijeen moet komen voor het geven van het definitieve advies.

Financiële toelichting

N.v.t.

Sustainable Development Goals (SDG's)

De voorgestelde processen uit de procesnotitie dragen bij aan een transparant proces waarbij de plannen van de initiatiefnemers op een gelijke wijze behandeld worden.

Inwonersparticipatie

Bij een initiatief kunnen grote belangen spelen. Een initiatiefnemer wil in vertrouwen overleg kunnen voeren met de gemeente en zelf kunnen bepalen wanneer het initiatief openbaar wordt. Wanneer een initiatiefnemer een formele aanvraag om omgevingsvergunning indient bepaalt de wet dat deze aanvraag openbaar is. Om het in het conceptverzoek gegeven advies te kunnen gebruiken tijdens de formele procedure is het van belang dat het adviesproces van de raad openbaar heeft plaatsgevonden. Het is van belang dat zorgvuldig wordt omgegaan met de belangen van de initiatiefnemer. Dit kan ondervangen worden door de initiatiefnemer schriftelijk toestemming te laten geven voor het moment van openbaarheid.

Publicatie voor bekendmaking

Onder de Omgevingswet vervalt het instrument van de verklaring van geen bedenkingen. In plaats daarvan is het bindend adviesrecht voor de raad geïntroduceerd. Het nu voorliggende voorstel ziet op de procesmatige uitvoering van dat adviesrecht. De afhandeltermijn van bijna alle omgevingsvergunningen (ook bij een bopa) in de Omgevingswet is acht weken. In de Procesnotitie adviesrecht raad bopa OWO-gemeenten (bijlage 1), behorende bij dit raadsvoorstel worden de diverse mogelijkheden uitgewerkt.

Vervolg

Na de besluit zullen de uitgewerkte procedures in de werkprocessen worden verwerkt.

Planning & communicatie

Doordat dit een intern proces is, heeft er geen participatie plaatsgevonden. Dit besluit zal op de gebruikelijke wijze bekendgemaakt worden.

Evaluatie
Dit besluit zal na twee jaar geëvalueerd worden. Indien nodig en wenselijk kan dit ook eerder. Indien wenselijk zal de werkwijze worden aangepast.

Burgemeester en wethouders van Ooststellingwerf,

, secretaris , burgemeester.

Bijlagen

1. Procesnotitie Adviesrecht Raad bopa OWO-gemeenten
2. Procesnotitie Voorbereiden aanvraag OWO-gemeenten

Geheime stukken

Extern zaak ID (zaakcode) : Z2024-00002265

De raad van de gemeente Ooststellingwerf;

nr.

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 10 december 2024;

gelet op; de Omgevingswet

Besluit

1. Voor conceptverzoeken en aanvragen omgevingsvergunningen voor de buitenplanse omgevingsplan activiteit (bopa), waarbij het bindend adviesrecht van toepassing is, de processen zoals beschreven in de Procesnotitie adviesrecht raad bopa OWO-gemeenten (bijlage 1) vast te stellen.
2. Als aanvulling op het besluit van 23 november 2021, “Verzamelbesluit bevoegdheden omgevingswet bindend adviesrecht verplichte participatie delegatie”, het adviesrecht ook van toepassing te verklaren voor conceptverzoeken (vooroverleg voor bopa).

Besloten in de openbare vergadering van . Hulptekst, datum raadsvergadering

, griffier. , voorzitter.